

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17212720>

Andijon davlat chet tillari instituti

Roman-german va slavyan tillari fakulteti

401-guruh Nemis tili ta'lim yo'nalishi talabasi

Abdurahmonova Ozoda Ibrohimjon qizi

Ilmiy maslahatchi

Qahhorov A.I.

Annotatsiya: *Har birimiz o'quvchi bo'lganmiz va maktab fanlari qatorida tarixni ham xohlaymizmi, yo'q-mi, o'qiganmiz. Hali so'zim tugamasdan, qattiqqo'l o'qituvchi-yu, zerikarli tarix darsi, soat millariga termulgan ko'zlaringizni yodga olgandirsiz. Fikringiz-ga biroz qo'shilaman. Aslini olganda esa, tarix – bugunimiz, ertamiz, kelajagimiz. Biz esa uning yaratuvchilarimiz. Bugungi kun, undagi islohotlar, yaratilayotgan ixtirolar, innovatsiyalar vaqtlar o'tgach tarixga aylanadi. Nima deb o'ylaysiz, ana shu biz uchun qadrli bo'lgan tarix qadrsizlanmasmikan?*

Kalit so'zlar: *Birlashgan Millatlar Tashkiloti, Assambleya, tarix ilmi, WunderKind, innovatsiyalar.*

Аннотация: *Все мы были студентами и изучали историю как школьный предмет, нравится нам это или нет. Прежде чем я закончу говорить, вы, вероятно, вспомните строгого учителя, скучный урок истории и свой взгляд, устремленный на часовой механизм. Я в некоторой степени согласен с вашим мнением. По сути, история – это наше сегодня, наше завтра, наше будущее. И мы его создатели. Сегодняшний день, его реформы, изобретения и инновации в конечном итоге станут историей. Почему вы думаете, что эта дорогая для нас история не будет обесценена?*

Ключевые слова: *Организация Объединенных Наций, Ассамблея, история, WunderKind, инновации.*

Annotation: *We were all students and studied history as a school subject, whether we liked it or not. Before I finish, you will probably recall a stern teacher, a dull history lesson, and your gaze fixed on the clockwork. To a certain extent, I agree with your opinion. In essence, history is our present, our tomorrow, our future. And we are its creators. Today, his reforms, inventions and innovations will eventually become history. Why do you think that this precious story will not be depreciated?*

Keywords: *United Nations, Assembly, History, WunderKind, Innovation.*

Jahon bilan bo'ylashib, qadamba-qadam tenglashib borayotgan yurtimiz mustaqilligiga ham 32 yil bo'ldi. Shu vaqt ichida O'zbekiston o'z so'ziga, o'z o'rniga ega bo'ldi desak mubolag'a bo'lmaydi. Xususan, 2017-yil 19-sentyabr kuni Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida muhtaram Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning o'zbek tilida nutq so'zlagani buning yorqin dalilidir. Shuni ishonch bilan ayta olamanki, O'zbekiston bugun dunyoning manaman degan rivojlangan davlatlari bilan har sohada bellasha oladi.

Ish bor joyda kamchilik bo'ladi, deyishadi. Hech kim va hech narsa mukammal emas. Men o'zim talaba bo'lganligim uchun ta'lim sohasidagi yutuq va kamchiliklarning ba'zilarini eshitgan bo'lsam, ba'zilariga o'zim ham guvoh bo'lganman. Qanday kamchiliklar, deysizmi? Buni sizga misollar bilan kelti-raman. Bugun biz jonli kompyuterlar bo'lib tarbiyalanmoqdamiz. Balki gapim kulgili tuyulgandir. Jonli kompyuterlar? Ayrimlaringiz telbami bu, deyishga ham ulgurgandirsiz. Ha, to'g'ri eshitdingiz. Albatta, so'z isboti bilan. Hozir sizlar bilan takrorlanmas xotiralarga boy maktab davriga qaytamiz. Har birimiz o'quvchi bo'lganmiz va maktab fanlari qatorida tarixni ham xohlaymizmi, yo'q-mi, o'qiganmiz. Hali so'zim tugamasdan, qattiqqo'l o'qituvchi-yu, zerikarli tarix darsi, soat millariga termulgan ko'zlaringizni yodga olgandirsiz. Fikringizga biroz qo'shilaman. Aslini olganda esa, tarix – bugunimiz, ertamiz, kelajagimiz. Biz esa uning yaratuvchilarimiz. Bugungi kun, undagi islohotlar, yaratilayotgan ixtirolar, innovatsiyalar vaqtlar o'tgach tarixga aylanadi. Nima deb o'ylaysiz, ana shu biz uchun qadrlil bo'lgan tarix qadsizlanmasmikan? Menimcha, agar tarix o'qitish metodlariga biroz o'zgartirish kiritmasak, biz kabi kelajak avlod ham ushbu fanni faqat oliy ta'lim muassasasiga kirish yoki majburiyat uchun o'qiydi. O'quvchilarni tarixga qiziqtirish, qaysidir ma'noda o'qituvchilarga ham bog'liq. Bugun biz tarixni shunchaki o'qiyapmiz, o'qityapmiz, lekin hech birimizning xayolimizga nima uchun o'qish va o'qitish zarurligini tushuntirish kelmayapti, nazarimda. Muhtaram Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev aytganlaridek, „Bugun zamon shiddat bilan o'zgaryapti, bu o'zgarishlarni hammadan ham ko'proq his etadigan kim – yoshlar. Mayli, yoshlar o'z davrining talablari bilan uyg'un bo'lsin, lekin ayni paytda o'zligini ham unutmasin. Biz kimmiz, qanday ulug' zotlarning avlodimiz, degan da'vat ularning qalbida doimo aks sado berib, o'zligiga sodiq qolishga undab tursin“. Bu chorlov har birimizning yurak-yuragimizga yetib borgandagina o'z maqsadimizga erishgan bo'lamiz.

Tarix ilmiga qiziqishimga qaramasdan, darslardan anchagina bezganman. O'qituvchining keraksiz „kim, nima, qachon, qayerda“ degan savollari barchamizni birdek toliqtirardi. Biz yoshlar tarixni faktlar uchun emas, xulosalar uchun o'qishimiz kerak. Chunki zamonning o'zi shuni talab qilmoqda; muammolar ko'p. Ularni birma-bir sanashimiz emas, tarixiy xatolardan kelib chiqqan holda yechim topishimiz lozim. Mana endi nimaga jonli kompyuterlar deganimni tushungandirsiz. Biz ma'lumotlarni olyapmiz va ularni kompyuter xotirasiga joylagandek o'quvchilar miyasiga joylayapmiz. Aslida biz bir-biridan farq qiluvchi qarashlarni, shu bilan birga innovatsion g'oyalarni kashf etuvchi va tanqidiy yondasha oluvchi kadrlar bo'lishimiz zarur. Rivojlangan Yaponiya misolida buni ko'rishimiz mumkin.

Yaponiya hukumati 2021-yil universitet imtihonlarini oldingidek variantli test emas, balki kutilmagan vaziyatlardan chiqib ketish uchun beriladigan savollar va yozma esselar tizimiga o'tkazdi. Asrimiz tobora mukammallashib borgan sari teran fikrlovchi insonlarga ehtiyoj ortib bormoqda. Shunday ekan biz jahon bozorida son emas, sifat bilan bellasha olishimiz, nemischa aytganda „WunderKind“larni tarbiyalashimiz kerak.

Butun jahon sening noming ulug'lar,
Bugun mustaqilsan, bugun ozodsan.
Bugun yoshlaringda sharaf, iftixor,
Boshingdan o'tgani, bari – imtihon.
Shoirilar sen uchun qasida yozdi,
Ba'zan vatanfurush vatanni sotdi,
Fashistlar xalqimni ayamay otdi,
Bugun O'zbekiston o'z o'rnin topdi.
O'zbekim, o'zingdan o'zim aylanay,
Xushbo'y islaringga o'zim boylanay,
O'zingsan biz uchun aziz va suyak
Bizlar uchun doim o'zingsan buyuk.

Bildirgan fikrlarim tirnoq ostidan kir qidirish emas, aksincha, bir talaba qizning o'z qarashlari, o'z xulosalari va tengqurlariga qarata aytgan bir chaqirig'i xolos aslida. Keling, tengdoshlar, har birimiz o'zimiz uchun yuksak marralarni ko'zlab, yerga ura ko'kka sapchib yangi hayot uchun, yangi O'zbekiston uchun uchun birlashaylik. Uning tarixini anglab, asragan holda o'z kelajagimiz uchun munosib avlod bo'laylik. Zero, bizning yangi O'zbekistonimizga ko'zi chaqnoq, qalbi uyg'oq, shu bilan hamohang holda yangicha fikrlovchi yoshlar yarashadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Tarix darsligi. 11-sinf. – Toshkent: G'.G'ulom, 2018. – B. 141.
2. Shavkat Mirziyoyev. Hikmatlar sahifasi//<https://hikmatlar.uz>.
3. Alisher Umirdinov. Talaba do'stinga 78+ tavsiya.
4. Mirziyoyev, Sh. M. (2017). Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. T.: O'zbekiston.
 - Ushbu asarda Prezident Shavkat Mirziyoyevning islohotlar, yoshlarga bo'lgan e'tibor va yangi O'zbekiston g'oyasi keng yoritilgan.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasidagi nutqi (2017-yil 19-sentyabr).
 - O'zbekistonning xalqaro maydondagi o'rni va o'zbek tilida nutq so'zlanishi tarixiy hodisa sifatida muhim.

6. Toshkent davlat pedagogika universiteti. (2020). Tarixni o'qitish metodikasi. T.: TDPU nashriyoti.

- Tarix fanini qiziqarli o'qitish uslublari haqida batafsil ma'lumotlar mavjud.

7. Karimov, I. A. (1997). Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. T.: Ma'naviyat.

- O'zlikni anglash, tarixni qadrlash va yosh avlod tarbiyasi haqida chuqur fikrlar jamlangan.

8. Yaponiyadagi ta'lim tizimi bo'yicha xalqaro maqolalar to'plami, Masalan: OECD (2021). Education Policy Outlook: Japan.

- Yaponiyaning innovatsion yondashuvlari va tanqidiy fikrlashga asoslangan imtihon tizimi haqida.

9. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni (yangilangan tahriri, 2020-yil).

- Mamlakatda ta'lim sohasidagi islohotlar, sifat talablari va yosh avlodga qo'yilgan vazifalar bayon etilgan.